Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

August 2025

Høringssvar fra Dansk Sygeplejeråd vedr. lovforslag om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (kvoteordning mm.)

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

Mange af de internationale sygeplejersker, som har søgt om autorisation i Danmark, uden at kunne få en evalueringsansættelse, har kontaktet Dansk Sygeplejeråd for at søge hjælp. Det er svært ikke at blive berørt af de personlige fortællinger om hele familier, der har rykket deres liv op for at flytte til Danmark.

Samtidig har det stor betydning for både patienter, og de sygeplejersker, som allerede arbejder på hospitalerne, at de får kolleger med et højt fagligt niveau, som kender det danske sundhedsvæsen.

Derfor ligger det os meget på sinde at finde en løsning på situationen. Vi har et par indledende kommentarer til at indføre en kvote og til manglen på sygeplejersker og dernæst konkrete kommentarer til den foreslåede ordning.

Formålet er det rette, men en kvote på ansøgninger løser ikke problemet med for få evalueringsansættelser
Formålet med lovforslaget og kvoteordningen er godt. Det er vigtigt, at sygeplejersker fra andre lande ikke flytter til Danmark på baggrund af falske forhåbninger om at kunne bosætte sig og finde arbejde.

Derfor er vi også glade for, at informationen på forskellige hjemmesider er nedtonet ift. mulighederne for at komme til Danmark fra tredjelande for at arbejde som sygeplejerske, når det reelt ikke har været muligt at opnå en evalueringsansættelse.

Men en kvote på antallet af ansøgere løser ikke det grundlæggende problem med manglen på evalueringsansættelser.

Kvoten udelukker en gruppe mennesker fra at ansøge og dermed opnå autorisationsophold, så de heller ikke kan flytte til Danmark. Men de sundhedspersoner, som når at søge inden for kvoten risikerer stadig at strande på autorisationsophold uden en evalueringsansættelse. Det løser en kvote ikke.

Manglen på sygeplejersker tilsiger ikke en 0-kvote fra første dag
Dansk Sygeplejeråd er enige i, at sundhedsvæsenet står et bedre sted end for få år siden. Men fundamentet er skrøbeligt og problemerne med at rekruttere og fastholde sygeplejersker er ikke løst.

De seneste år har der været flere forskellige bud på at fastsætte og forudse manglen på sygeplejersker og andet sundhedspersonale. Der er mange datakilder og fremskrivninger, og en del peger i forskellige retninger.

Derfor er vi bekymrede for, at der allerede pr. 1. oktober i år skal være en 0-kvote på ansøgninger til at få godkendt sin autorisation som sygeplejerske, og hvilket grundlag en kvote bliver fastsat ud fra.

Dansk Sygeplejeråd vil bl.a. pege på følgende:

- Siden 2019 er der kommet 9.761 flere ansatte (årsværk) på de offentlige sygehuse. Det svarer til en stigning på 9%. I samme periode er antallet af sygeplejersker næsten uændret (1%). Til sammenligning er antallet af læger steget med 16 pct.
- Den forgæves rekrutteringsrate blandt sygeplejersker var 25% i juni 2025, hvilket er højere end for fx sosu-assistenter (13%), som der ellers bliver fremskrevet stor mangel på.
- Optaget på sygeplejerskeuddannelsen har ligget under dimensioneringen siden 2022, og i år stod 29 pct. af studiepladserne tomme.

En kvote bør også kunne afgrænses til specialiseringer inden for sygeplejen
Ligesom der lægges op til, at en kvote kan afgrænses ud fra lægelige specialer, bør det også være tilfældet for sygeplejefaglige specialer. Det kan fx handle om operations- og anæstesisygeplejersker, som der tidligere har været stor efterspørgsel på.

Gebyrstrukturen for at opnå autorisation
I lovforslaget står der, at omlægningen og forhøjelsen af gebyret for at søge autorisation har været et blandt flere tiltag, som skulle dæmpe mængden af ansøgninger til at opnå autorisation for internationale sundhedspersoner.

Derfor vil vi endnu en gang problematisere, at sygeplejersker, der tager uddannelsen i Danmark, skal betale for, at mængden af mere komplicerede udenlandske ansøgninger stiger.

Rekruttering via partnerskaber med tredjelande bør ikke være undtaget fra en kvote
Som en mulig undtagelse til kvoten bliver der bl.a. nævnt rekruttering via partnerskabsaftaler med tredjelande. Dansk Sygeplejeråd har flere gange kritiseret ordningen med partnerskabslande.

Vi mener, at det er uetisk at rekruttere sundhedspersonale i lande, der selv har brug for arbejdskraften. Særligt, når der i forvejen er mange internationalt uddannede sygeplejersker i landet, som ikke engang kan få en evalueringsansættelse.

I stedet bør der være fokus på at blive selvforsynende med sygeplejersker og skabe bedre arbejdsvilkår, så fx de 6.000 sygeplejersker, der arbejder uden for fagets primære brancher, har lyst til at arbejde i sundhedsvæsenet.

Afslag til allerede indgivne ansøgninger
Det er Dansk Sygeplejeråds opfattelse, at ansøgeren på ansøgningstidspunktet vil kunne have en berettiget forventning om, at ansøgningen vurderes konkret af Styrelsen for Patientsikkerhed. Navnlig styrelsens vurdering af, om ansøgerens samlede uddannelsesniveau kan sidestilles med den tilsvarende faggruppes danske grunduddannelse.

Det er vores opfattelse, at ansøgerne med rimelighed og i et vist omfang bør kunne forudse deres retsstilling efter de gældende regler, så den pågældende kan indrette sig herefter. En ordning om at meddele afslag til ansøgere, som allerede har indgivet en ansøgning til Styrelsen for Patientsikkerhed, når den foreslåede kvote træder i kraft, vil være til ugunst for ansøgeren. Den foreslåede ordning vil blandt andet svække ansøgernes mulighed for at forudse retstilstanden og svække ansøgerens mulighed for at indrette sig herefter.

Dansk Sygeplejeråd finder det hensigtsmæssigt, hvis ansøgeren i afslaget får behørig vejledning og begrundelse. Dette kan fx være oplysninger om, hvornår det forventes at der kan indgives ansøgninger igen, forudsat at Styrelsen for Patientsikkerhed ligger inde med disse oplysninger. Det kan endvidere fx også være oplysninger om, hvad afslaget beror på.

Afskæring af administrativ klageadgang
Vi bemærker indledningsvist, at den administrative klageadgang er et vigtigt element af retssikkerheden, idet klageadgangen giver borgerne mulighed for at få efterprøvet myndighedernes afgørelser. Muligheden for at efterprøve myndighedernes afgørelser har blandt andet til formål at sikre en større kvalitet i afgørelserne truffet i 1. instans og til formål at sikre en saglig administrativ praksis på det pågældende område.

En afskæring af den administrative klageafgang vil derfor forringe ansøgernes retssikkerhed, idet ansøgerne blandt andet ikke længere nyder samme beskyttelse mod blandt andet forkerte afgørelser.

Det er Dansk Sygeplejeråds opfattelse, at der ikke er noget til hinder for, at ministeriet gør brug af sagkyndige, som kan bistå ministeriet i at foretage en fornyet materiel prøvelse af styrelsens vurdering af, om ansøgerens uddannelse opfylder betingelserne m.v.

Der er efter de forvaltningsretlige regler ikke i almindelighed pligt til at vejlede om muligheden for at indbringe afgørelsen for domstolene eller Folketingets Ombudsmand. Vi er bekymret for, at den gruppe af ansøgere, der får afskåret den administrative klageadgang, har begrænset kendskab til muligheden for at indbringe afgørelserne for domstolene og Folketingets Ombudsmand.

Det er vores opfattelse, at det vil være forbundet med besvær og omkostninger for ansøgeren at indbringe en afgørelse for domstolene, som ikke kan indbringes under iagttagelse af en lovbestemt frist for sagens anlæg. Derudover er det Ombudsmanden selv, der afgør om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse, og der er dermed ikke tale om en egentlig ret til at klage.

Det er Dansk Sygeplejeråds opfattelse, at en henvisning til ansøgernes muligheder for at indbringe Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser til domstolene eller Folketingets Ombudsmand i praksis er illusorisk.

Med venlig hilsen

Dorthe Boe Danbjørg
Forkvinde i Dansk Sygeplejeråd